

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De legibus disputatio - Cod. Ettenheim-Münster 336

[S.l.], [17. Jahrh.]

Sectio 5ta

[urn:nbn:de:bsz:31-131792](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131792)

obediā et honorē erga suos tutores in ijs, qua tute-
la concernunt. tutores ergo ad sollicitudinē et cu-
ram pupillicorū tum in fide et morib; tum in bonis dis-
positib;. Ceterū obligatio, maxime qua fidei as-
suetudine gignit est inter patres et filios quos susceper-
unt sive de fonte baptisimatis, sive de charitate
firmatis, sive Dominis debent reverentiā, obsequiū
fidelē, et obediā. egras dñi debent illis amplexus, mer-
cedem et beneficia. Subdit; Regib;, Principib; et
Magistratib; reverentiā, obediā, fidelitatem
et inflatū tributar. illi v. suis subditis confecta-
tionē, pacē et benevolentiam seu etiam beneficentiā.
Sacerdotib; curā suam habet; dñi filijs spūales a-
more, reverentiā obediā in ijs, quos curā illa
spectant ac subsidium verū. illi v. filijs suis in-
ter, doctrinā et exemplū. Principib; deniq; lan-
quā Patrib; obsequiū debentur exhibere ho-
norē et reverentiā, iuxta illud Levit. 19. v. 32.
Cura caris capite confuge et honora personam
senis. Et ad Timoth. 5. v. 1. Seniore ne mira-
naveris, sed obsequia ut patris. Et hanc de pre-
cepto 4.º sicut dicitur.

Sectio 5.ª
Præceptum Decalogi quintum
Non Occides.
Prohibet hoc præceptum quodcumq; nomen dñi corrumpere

le proximo illata iniuste l. id fiat directe inferendo
l. rubeo, consulendo, offentiendo l. alia quocumque
raae cooperando prociue v. homicidium, de quosid
§. i. nus

de Homicidio.

Contra §. Homicidium e sui generis aut alberigho
Causis. Dividit §. in voluntarium et involunta-
rium. hoc e quod a volute n procedit aut n n co-
nita. Illud quod deliberata volute comititit.
et iterum subdividit in infla et in infla. Infla
e quod fit ex speciali Dei mandato l. lye pufi-
ca a Deo probata. Ininfla, de quo solo hui pr-
mo e cui nulla infla suffragat. 2. Infla
et indireta seu casuale. Primum e quod com-
ititit intentione expulsa inferendo morte sibi aut
proximo l. perussione l. vulnerare, l. venari,
l. malificis, l. assassinatoru l. procurando ab-
ortu l. impediendo generare et Indirectu et
casuale e, quod casu fit et prater voluntate
operantis. Quod iterum subdividit in casuale puru
et casuale n puru, hoc e quod directe n e in-
tentu, tunc aliquid modo et factu indirecte fit
voluntariu. Illud v. quod au prater intenti-
one evenit et nec directe nec indirecte volitit.
Ad homicidium iniustu revocatur et prohibetur hoc
precepto, ira, odio, invidia etc. et arguitur in-
terius deliberatib consilij et prave voluntatis ad

videndum hinc in Peruffis vulnerabilis multitudine
lormentis, inuencas, aut deniq; violentis in-
iustis que ex se l. ex iuramentis, ad hinc inlegi-
tu, l. in grave vito nouimentu vergit. l. v.
hinc oia clariora inuadant. S.

Concl. 2. Nampud licet seipsum propria au-
toritate directe videre. auctoritate v. publica
licet. P. pars 1. Omnis proprie dicta cuius
suisq; e prohibita lege l. positiva quam
naturali. Primus est ex hoc ipso precepto et
alijs scriptura locis. secundus p. lumen na-
turae dicitur, re perfectio aliter dominis
subiecta n. debere eide subtrahi sine speciali
facultate: sed in haec hinc e. Dominus Dei per-
fectio subiecta: q. lumen n. dicitur v. l.
n. e. subtrahenda dominus Dei sine speciali
facultate, et sequenter privata auctoritate n.
p. quemque seipsum videre. P. pars 2.
Iuste damnatus ad mortem p. ipse venund ob-
latu haurire, vulgus periculi infligere, sibi ve-
na arrire ut sanguis effluat, inire se in igne
sed hoc e. directe seipsum videre: q. in maior
expresse dicitur a iudicia, Aragonis, Corduba
Ja Gamburino, Haunold. et alijs; sed illis e.
quia ex ipso et auctoritate publica exhibuit, mar

sua necis. minor uisus ab ipsis Adversariis, et
 recte; quia adferunt oes quos ad dicendum in-
 onis requisita, nam talis ponit actionem, et qua
 non sequitur, et ponit eam libere. quia si n
 essent cogi non potest, et e tota causa pro
 eferbia sua accipimus. quis n. ead. b. partiali in-
 vas, quando ipse gladius pectori immergit, aut si
 bi uenit aperit. Ergo. Sed gloria

Ob. 3. Nonnulli. Nuntii si in flumen aut
 in ignem coniecerunt aut alio modo perfidos inter-
 fecerunt; qd licet e perfidum propriam uolun-
 tate uiderent. R. qd ante reg. qd sequitur: som-
 ni n. perfidos uiderunt l. in infirmum. Si general.
 l. qd innotat inuincibili. Et deniqz quia morte
 subiecit pro fide Christiana et a tyrannos com-
 pulsus uisus, uisus morale estimat ab infidori-
 bus. Ob. 2. Murr seu Calucator iustis uindicta-
 tiva debet e distincta a reo; quia iustitia est
 ad aliud: qd res ipse n. et in seipso esse sequen-
 tiam iudicis. R. d. Sing. Ans; murr seu execu-
 tor iustis uindictive principalis debet e di-
 stincta a reo, quod. murr seu executor nung
 principalis, nego Ans et qd sequitur. Certe sequitur dan-
 natus ad Armentes l. melalla pocienda. l. relegat
 in exilium, ipse necis debet e executor iustis.
 illi si superior l. qd sequitur iniungat potentia

flagellare an n ipse fuit punit reg e et excenter
poene.

Objecto 3. Viuibus e indirecta cooperari ad
propria morte. mis nonnuquam obligatiu.
Præter pass s. A. Portiori. et ex Comloae pre-
cedenti. Deinde. qui indirecte cooperatur ad sua
morte propria se n ouidit, sed habet aliud ho-
nestu sine actioni sue profind, licet previ-
deat morte illi actioni esse amena. Unde
resolues x

1. Viuibus ce se arto vite periculo expo-
nere, ut quis euadat aliud mortis genus con-
ge auribus, quod proxime inflat. Si viuibus
e tibi casilire ex pro alta turri deflagan-
te alfi. prouides te morte arto periculum
ex casu. qui licet in hoc casu positive con-
curras ad propria morte, n tamen es inten-
dis, sed in cupis efugere grauiora ignis hor-
menta.

2. Viuile pot te in arto mortis periculum con-
giere, ut tua morte victoria de hostibus conu-
res atq, ita redimas multoru alioia morte et
seruitute. Tuo rase Clea dar s. Machab. 6
v. 46. Regiu elephantu interfecit.

3. In naufragio potes alteri credere labu-
ca arrepta ut per ea euadat licet tu arto sis
restitu in aquis.

4. Potes illi peregrinatio valde periculosa v. g.
 iter Hierosolymitanum perficere, et si forte a tur-
 cis occidatur, is quod sperat precariis precibus, et
 genibus pro laboribus altioribus.

5. Potes cum e morte temporalis eligere
 pro spirituali alterius vitam.

6. Potes miles stationem suam periculosissimam, si
 de expugnare, itaque suum corpus obycere ideo in
 Deo suum diuinitatem ad eam vitam asseruanda.

7. Potes illi miles in igne in pulvere
 mirabulum, ne nauis, in qua est, occupetur ab
 hoste, licet rebus suis, se et oes alios faciosos
 diuidendos. Hos oes et similes casus referunt
 probati Auctores, scilicet, Symmannus, Adornus,
 Panke, Diana, Perhanus à S. Paulo et alij
 in quibus clare apparet, licet in spe quandoq;
 profutura, in diuinitate in cooperatoe ad propria
 morte, licet multi Auctores quoad plura, da-
 ta exple reuerent, et grauius in improbabili
 docent. Nunc de negatiua cooperatoe sequen-
 tes casus subiungimus, seruato in numeri superi-
 oris ordine. Scilicet

8. Potes regem ad mortem in adia subeunda non
 natus abstineri à iuris clam illato, et si in deualy.

9. Potes cum agrorum rolle ubi medicinis valde

magnas pectus affantibus, & caentibus valde magnos
dolores et cruciatus.

10. Potest abstinentiam abstinere à carnibus,
etiam videlicet herina ad vicia referenda.

11. Potest religioſus voluntarijs afflictionibus
v. g. ieiunijs, flagellationibus, ciliciorum gestationibus
laudabiliter uti. Ne sit frigora, calores, et
alia in genus incommoda, etſi praevidetur
penitentia inde vicia abbrevianda, non religioſi
ſibi necque, aut valde utilis.

12. Invasus ab iniusto aggressore potest non
ſe defendere, ac permittere poſſit occiſionem, ſi
quod ut ipſe ſuadet alteri, non forte ſit
miles ſuperſedis gaudens, dum non tenetur defen-
dere ſe et hoſti pro vicibus reſpondere.

13. Potest captivus non fugere à carcere, et
ſi aperta ſit ianua, ſuavis ſe morte multan-
dum.

Præter conſuetudinem pars altera: ſi quis in
cauſa fidei iuridice interrogatus, tenetur ſate-
re veritatem, etſi praevidetur morte ſibi in-
ferenda. Ne ſi ſaly legibus exigat, et ſi
quis ex certo pacto obligatus ſit alteri v. g.
miles tenetur patriam, aut principem cuius ar-
to vicia petiunt defendere. Imo docent Philoſo-

ri casu an quo aliquis seipsum accusare leniter affi-
 suat se morte puniendum: qd nonnunquam est obli-
 gatorum indigne proprie morti cooperari. Ubi
 notandum nunquam licere sibi mortem accelerare
 aut vitam notabiliter abbreviare ex auctoria ma-
 la et illicita. quia nemo Dominus est suae vitae,
 ut ea pro libitu, etiam per causas graves et ne-
 carias differere possit. Hinc grauer peccant, qui
 voluntatis sibi potius, exspectu vitam sibi au-
 diunt. qui frequenti nimisq; luxuria mor-
 tem sibi notabiliter accelerant et ponunt plebei
 nonnunquam in eiusmodi casibus accusari a gra-
 uiori delicto rari inadvertentes. Et qui-
 bus facile colliges

1. Nunc seipsum mutilare l. mutilare per-
 mittere ad offerendum vitam; quia in talica-
 su senectus adae presumptus confertur. Qui
 est Dominus vitae; unde homo spiritibus ab ead-
 ministrator et gubernator sui Corporis prae-
 sentiter agit postponens partem suam. hoc
 n. licitum est cuiuslibet administratori et sine
 expresso consensu Domini dicitur. Quare licet sibi
 et amputare manum in carcere ut solvas cal-
 nas et mortem evadas.

2. Nullum leniter permittere mutilare si offerat

Contra 4. Nunquid licet dicere occidere inno-
centes. Individe, licet. Pro pars prima ex
illis Exod. 23. v. 7. insons et iustus non occides.
Et ex rase: Quia nullus homo dominium habet
in vita alterius innocentis. Pro pars altera:
in iustis nonnullis innocentibus facit in-
dicere occidere, gravissimas damnas invehere
in tempore humana, ut patet in ca-
libus sequentibus.

5. Si tyrannus quispiam decrevit perdere
et expungere urbem, in innocentibus que necare
cogitat, sibi tradat, ut Magistratus illum
periculo mortis exponere et tradere tyranno.
At si sponte nolit, etiam adigere, quia bo-
num iure prevailet privato unius persone etiam
innocentis. Non enim potest Magistratus cogere Vir-
ginem in se tyranno tradat violanda, quia
in hoc casu manifestus perit et glans peri-
culi est, in quod innocens Virgo precipitatur et
potest nec debet.

6. Populus miles in bello iustus cum vi-
cis subtrahere membra, lures, Monia, domas
tormentis impetere, et naves ab hostibus occu-
patas conremare, et nisi ibi sint complures inno-

entes. quia n̄ intenzibz mors innocentiū sed vi-
toria. Si etiam ponat milites relinquere suos comi-
tiones indefensos de vita periculantes, quō
iniquū hostiū est nimis validus ac fortis, nec
obligari ad arbore lemeralia.

23. Possit mater gravida, si obsequiū de
vita periculata, sumere pharmacū ad q̄servandā
vitā, licet factū videtur inanimatū, sed suffocan-
tes. Si infans iā sit animatū, quōvisu e.
Ego dico si verba sunt sit factū pro d̄tūta
vivū et ad baptisūm perventurū, si medicina
sumatū tenet. Mater ab ea abstinere, et
in periculo proprio vitā. quia d̄m̄ factū
verū in extrema nece spūali. Si nulla
sit eiusmodi spes aut certe dubiū an proles
viva edenda sit et tunc Mater sumere ne-
cessaria ad q̄servandā propria vitā. Contrario
in sententiā, Mater sit. in nullo casu le-
nari abstinere a pharmaco ob prole sua pro-
prietatem relinquere.

Contra 24. Quislibet e cuius occidere in-
iustū vitā suā aggressorē in modicam in-
culpato luctu. Sed: Vini vi repellere des
leges vias n̄a permittunt. Et Charitas rebe

ordinata vitas propria vitas ceteris paribus ee
preferenda aliena. Certè si non licet ferre-
ret via improbis ad querenda vitis sua flagitia.

§ 2. Unde Colliges

1. Nunc etiam occidere iniustum evasore bonorum
temporalium si illa sint magni momenti et alia
salvari non possunt; quia licet vis vi repellere ad
vitas servanda; quod etiam ad servanda ea ini-
quitas vitas nequit existere. Quod etiam ad la-
ricos extenditur in n. et ipsi licet famula-
les suas ducij, miserrima sunt eorum vitas et
perpetuis deprecatibus expolita. Ad omnia
recte damnata e ad Innocentio XI. Anno
1679. Die 2. Martij hec sententia num. 131. te-
gula occidere posse furem pro servanda vitas
aurij. 2. Nunc si quis occidere iniustum in iusto
et pudicitie sue si clamando et alijs modis
illa salvare non possit. Si etiam quella tandem
meret; qua impudico sibi insultu danti colaphum
infligit. quia revera iniuria accipit, si, ut
debet, e invito et non libidinoso hoc c. si-
mili modo aggressus et confusus, proba-
bit se gratum amari et et fante ad alios si-
miles aut etiam graviores injuriis artus offensa.

Quid talis percussio sit hinc ratiō correctionis fratris
et elemosina spiritualis. Sed illa quidem, quia libi-
dinosam admodum sui erroris: hanc s. quia per ani-
mā et audaciam illa defensione agnoscit forte
delictū suū et iudice salutari percussio iniquis a-
moribus nunquam remittet.

3. Maritus non licet occidere uxorem in ad-
ulterio deprehensā. Sed quia non licet signū vindic-
tare propria auctoritate; sed quia adultera si le-
thali vulnere percussa morietur, obesse salutis
iactura subest. Sed quia hoc proprio ab Alex-
andro VII. et Damasco non peccat maritus qui
dens propria auctoritate uxorem in adulterio de-
prehensā.

4. Quod tibi prevenire et occidere illum
quod suis proferre arma et captare omnia occasi-
one de occidendi. quia talis adversariis meritis en-
sethā quasi inchoare gub. aggressionis, ut
ceteri docent. Sed quia in hoc res multis
abusibus et obnoxiis ob nimium amorem sui et
nullā vindictam cupiditatem, et latentē fraude
se infirmat, infirmis et hoc sentiat in proprio et
raissimis casus. Quamvis haec non huiusmodi.
634. Dicit, Tridenti, dū illi moraretur, abs-
tulit eam quendam, ut qui iure preventiois alium

occidit, eo quod audentibus Amicorum fide dignorum
 libens docere roborat se ab aduersariis huius die et
 loco ad nunc querendum. A reuera quiescit fuit,
 sed praesentis in iudicando et aduersariis pro-
 seducendo. Poles etiam ex sententia Card. de Lugo
 B. 10. n. 165 et aliorum preuenire et occidere
 illum, qui falsis calumniis et testibus conatus se
 per iudicium occidere. Sed et hoc in praxi du-
 rissimum est post decretum Alexandri VII. hanc
 propositam damnantis: licet interficere falsum
accusatore falsos testes ac etiam Iudicem a quo
iniuria veris innocens sententia, si alia via
innocens non potest damnum vitare.

5. Quibus et etiam occidere, in valde vitare
 proximi innocentis: quia bonum est suscipere pa-
 rocinium innocentis in periculo existentis. Un-
 de rite deducunt Doctores, in omnibus casibus
 in quibus nos ipsos et res nostras gloriā iniustum
 aggressore defendere possumus pro nos etiam eun-
 de locuti infu occidendo si non arsit aliquid pun-
 rendi modus.

6. Non licet tibi repercutere eum, qui depri-
 or percussit quidquid nonnulli in gratiam ven-
 siant: quia hoc repercutio a hoc rase iuste

defensio, sed vindicta, quae propria auctoritate pun-
nere non licet: nam defensio hinc moderamine iudic-
pata tutela non habet locum quando iniuria iam
plene est illata, sed tunc tantum, quando advesa-
rig est l. in proximo, l. in info actu inferen-
de iniuria efficitur. Et licet post aliquis iniuria
aggressoris succurrat, non tamen tenetur, sed potest per-
mittere se occidi, si sit in statu gratiae, et sit per
sona reipublicae non necessaria.

S. L. 3us

Bello et Duello.

Conclo s. Bellum est dispersio hostilis,
qua una Respublica contra aliam arma movet.
Proposita potestate illud induendi, causa ius-
titiae et intentionis retributione esse licitum
patet ex l. in. 3. et consensu P. Labrum
et sensu solius Cuius gratia Manicheos, et quosdam
Anabaptistas. Potestas v. belli induendi est
penes Respublicam liberam, nulli Superiori insem-
poralibus subiectam, aut Supremo Principem,
in qua Respublica omnia sua potestatem transulit.
Causa iusta belli est gravis iniuria Principum
eius subditis aut alijs rebus illata, alia via

irremediabilis. Potest. In bellis esse ubique iustum
 formatu, ut quod utraqz pars putat se habere
 Jus, non male, cum recipere non possit da-
 ri cura gloria ad idem. Intentio recta
 et finis honeste belli est pax, quies publica
 iniuste d'p'p'orū subventio in ad eoz ab ee
 debet ois pravus affectus v. g. odij, avaritie
 et immoderate cupiditatis proferendi impe-
 rij in ut v. milites partales civis militens
 sustinet quod n' habeat certitudinem, aut vehe-
 mentem presumptionem de iniustitia eoz, po-
 unt n. et debent presumere in tali casu
 bellu a Principe inditū esse iuste. Tenentz
 i gl'ia Principes solvere militibz iustū sti-
 pendiu, ubi et dicit eis dare pecunias eo
 fine a Principe acceptas. alias obligantz
 ad restitutionem etiam ante ipsos milites, si sti-
 pendiorū usū proferit Subditos Principis.
 Coroll. 2. In bello iusto licet interficere n'
 em hostes pugnantes, et resistentes, sed etiam n'
 resistentes si nocentes sint. et quidam etiam post
 victoriā si eoz occisio videat esse necessaria ad mi-
 nutionem iniuriarū proheritarū adfuturas aver-
 tendas et ad legit. securitatem. Ratio est, quia in iusto fi-

nis sit licita, et in media ad illud per se ordinata sunt licita. Et licet innocentes per se et directe videri non possint in ex rei natura et in directe possunt bonis et libertate privari, quando hoc necesse est ad finem; quia quoad haec bona subsunt reipublicae, cuius pars quae ex sua rationabili potest hac ratione in suis membris puniri; quo etiam modo in praesentibus possunt bona innocenti usurpari, quando salutaribus et bonis nocentibus obtemperari debent. Exquiruntur haec bona et personae eorum innocentes.

Bona in bello capta si sint immobilis pertinent ad Principem, mobilis v. regulabilia sunt capiendi, ut sint dividenda iuxta consuetudinem in uno quoque exercitu et loco recepta.

Conclo 3. Quellus est ducum l. paucorum pugna ex conditis inita in periculo mortis aut gravis lesionis. Omnino est illicitus, siue fiat ad virum et roboris sustentationem, siue ad recessum, siue ad exploranda rei dubia veritatem, siue ad vindicanda injuria, siue ad defensionem honoris et fame. Ita vis et numerus

omnino verba. Habent n. in Conil. Fid. sep.
 45. c. ig. de Reform. hoc formalia: Reprehensibilis
duellorum usus, fabricante diabolo, introducitur,
ut uenta corporum morte, amara etm perni-
ciem lucret, ex Christiano orbe penitus exterminet.
 Et mox subdit poena in Dnos temporales, Princi-
 pes, Reges et Imperatores, qui Monarchia
 sine duellu in Terris suis tolerant, s. pro eo lo-
 cu concedunt. Novissime damnavit etm Alex-
 ander VII. hanc proposit: Vir equestris ad
duellu provocatus pot illud acceptare, ne dimi-
ditatis nota apud alios incurrat. Si quando-
 cumq; acceptatio duelli videatur, ee licita, q
 n erit proprie dictu duellu. Tunc duellu n
 e, quando duo s. plures subita ira inflam-
 mati singulos gladijs aut Plojis mutuo impe-
 lunt, vulnerant, occidunt; quia n assigna-
 runt sibi ex consilio verbu locu, tempus
 Poena duellantibus decreta civiles sunt
 bonoru confiscatio, exiliu, aut etm suppliciu.
 Cetero v. privata sepultura in loco sacro, et ex-
 coicatio qua inveniunt n Im ipsi pugnales,
 sed etm consulentes, permittentes spectantes et

indignis, quod addo, quia qui ex improviso
in ovario sunt spectatores nulli n mir-
runt dubia opinionem.

§. 3. lig

de

Abortu et oppresione prolis.

Conclo 3. Abortus est foetus ex utero
ejectus. Sive deinceps foetus sit animalis, sive in-
animalis. In animalis dicitur, quando necesse illi
aëre vitali infusus est, quod fit in masculis
à conceptionis die fere 40. in femellis a. 60. se-
cundum Medicos. Quam opinionem sequitur Galeni-
sententia Romana, ut habet Navarrus de Homi-
lib. quinz. Concliorum. Fetus sentias esse, in-
quit Galenus, quod post 60. foetus pro animalis ha-
bendus sit, quia fit etiam ex masculis quod dicitur
40. animalis. In dubio credendum est esse marem
et presumitur esse animalis post 40. dies. Labe a.
abortus utitur tribus modis considerari. 1.º. An-
te conceptum foetum ut mirum conceptus impediat,
et semen dissolvat, sive etiam ut mulier sterilis
reddat. 2.º. Post conceptum, s. ante animalis foetus,

ut fil. impediat, eiq. animabilis et factus aut ey-
 iat, aut alio disparet. 3. Post aiatu^m in utero
 foetu. Primis et secundo modo prout abor-
 tus est penatu^m mortale, quia impedire directe
 gestione l. aiatione^m est contra naturam intentione^m
 et fine^m, estq. homicidium saltem privatu^m; quia
 est privatus vita humane in embione quod or-
 dinari^m nature cursu nec debet si non impe-
 dit. Tertio modo est formale homicidium et ad
 ratiu^m certa damnas salte^m, quoad poenam dam-
 ni. Unde ex isto homicidio incurrit, et in irri-
 caritas, n^o em ab ipso provi^oante, s^{ed} et ab alijs
 illis, qui hui^{us} rei cooperarunt, q^{uod} utendo, mandan-
 do, inducendo, potionem conficiendo, illa^m propo-
 nendo, sive sit Mater, sive Anilla, medicus,
 pharmacopola, sive in abortu actu ipso se-
 quati, na^m reservati actu exterior in usu. Et
 quamvis Sixtus V. in Bulla, q. iniquis: Exce-
 ptis: data Anno 1588. 4. Calendas Decemb. Con-
 ditionib^{us} anno 7. declaraverit oes, q^{uod} perussioib^{us}, ve-
 nenis, medicamentis, potionibus, onerib^{us} laboribusq^{ue},
 mulieri pregnantis, impositis, l. alijs nisi abortu^m
 seu foetus immutatis, aiatu^m, sive maratu^m, foatu^m, l.

informis cœtionē prouenerit, l. uenena aut po-
liones, ne mulieres conigiant per se l. per aliū
propinauerint, l. q̄tūm profiterint, propter poenas
Iuris l̄ civilis quā Cæsar quouis mō latas,
quas innovat et auget, exoriantis late sententię
poenā hōi ipso incurrere, quā Sæc. Sedi Artius
immediate reservavit, proterquā in mortis
articulo derogando q̄tq̄ privilegijis in gloriā
fauentibus et̄m per Tubilicū gessit. Clericis v.
abortū prouocantibus impunitū priuacō usū
ad ordinis clericalis, beneficij, dignitatis, nō
degradare et̄ traditione in manus potestatis se-
cularis. Per Gregoriū XIV. In eig. Summo-
rē in Bulla, quę incipit: Pedes Ap̄ticia: data
1591. huius rigor in aliquibus est moderatq̄. i.
Quod quilibet Sacerdos ab ordinario approbatq̄
et̄ ad hoc speciatim deputatq̄, potest absoluerē a
peccato abortū, et̄ ab exoriatione ibi imposita.
2. Quod si foetus nō fuit uiuū, l. si solum sit
datus parulū, l. remediū ad non conigiantū
sterilitatēq̄, caudā, nō incurrant poenā sta-
tute a Sixto V. Sed regulatq̄ delictū per Suis
Canonū l. Conil. Sedi. Quoad alia in manet

